

INFORME PARCIAL

Sessions de debat del procés participatiu 'Visió 2030: La cooperació catalana al desenvolupament global'

Tema 3.3 Recerca i desenvolupament

Octubre 2018

Índex

1. Introducció.....	2
2. Informació General de la Sessió	2
3. Objectius de la sessió.....	3
4. Dinàmica emparada i Continguts de la Sessió	3
5. Resultat de la sessió.....	4
5.1 Diagnosi del tema específic de la Sessió.....	4
5.2 Tendències i reptes de futur de cara la visió 2030.....	6
5.3 Altres aportacions	8
6. Resum de resultats	8
7. Valoració del funcionament de la dinàmica i altres observacions.....	11
8. Annexos.....	12
8.1 Presentació utilitzada per a la sessió	12

1. Introducció

La Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament volen encarar els nous reptes que suposa l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

Per a fer-ho, s'ha iniciat un procés participatiu que vol comptar tant amb els actors protagonistes de la cooperació catalana com amb les organitzacions d'altres països. Ho fem amb tres objectius:

- Aconseguir una visió pròpia sobre com ha de treballar la cooperació al desenvolupament de Catalunya en relació amb l'Agenda 2030. És allò que anomenem Visió 2030.
- Sustentar el futur Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022.
- Ampliar i diversificar les relacions, i crear noves oportunitats de treball conjunt.

El procés participatiu consta de diferents fases i canals, entre els quals es troben les Sessions de debat que s'han realitzat a Catalunya amb l'objectiu de treballar les línies estratègiques de la cooperació catalana al desenvolupament en el marc de la Visió 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible que marquen les Nacions Unides. Cada sessió ha girat entorn a un dels 23 temes de la Visió 2030, i estaran obertes a tota la ciutadania.

2. Informació General de la Sessió

Eix Temàtic:	3. Gestió del coneixement i orientació a resultats		
Tema específic:	3.3. Recerca i Desenvolupament	Tipus de Sessió	Debat presencial
Data, Lloc i hora:	3 d'octubre de 2018, a la Casa del Mar. C. Albareda, 1, Barcelona, a les 17h.		
Nombre de participants:	8		

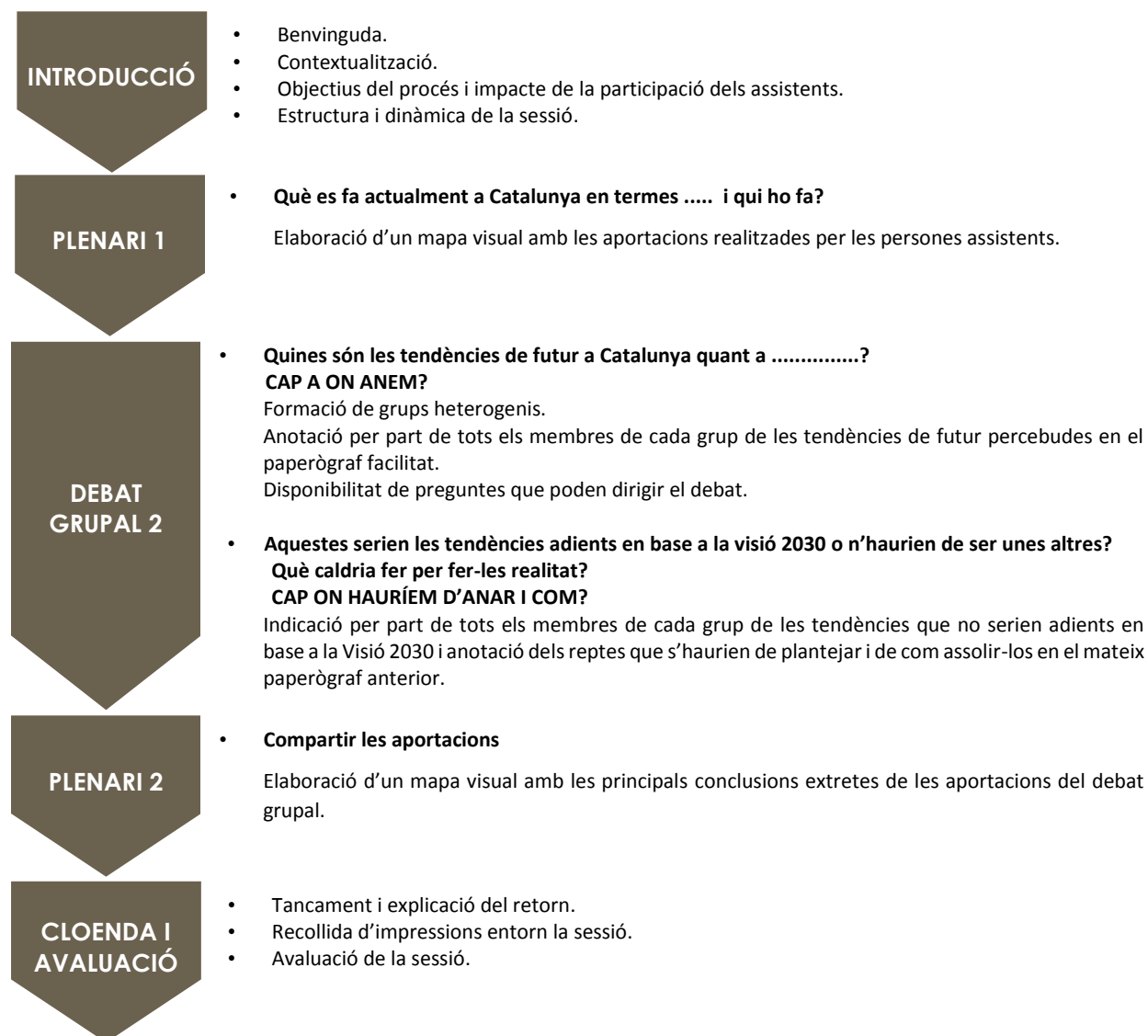
Perfil dels Participants:	Personal de l'ACDC i de la Direcció General de Cooperació de la Generalitat de Catalunya, universitats, consultories privades i entitats vinculades a la cooperació.
---------------------------	--

3. Objectius de la sessió

Obtenir informació i criteri sobre qui està fent què dels agents participants, així com sobre quines són les tendències i la prospectiva de futur en relació a cadascun dels temes de debat i sobre la millor pràctica i la solució de problemes.

4. Dinàmica emparada i Continguts de la Sessió

La dinàmica seguida durant la sessió es mostra en el següent esquema:

A l'annex s'inclou el power point utilitzat per a dinamitzar la sessió.

5. Resultat de la sessió

5.1 Diagnosi del tema específic de la Sessió

En aquesta sessió, durant la primera part del debat, es va reflexionar i debatre entorn què es fa a Catalunya i a nivell global quant a recerca i cooperació, però també entorn les mancances existents actualment en aquest àmbit.

En primer lloc, una idea clau recollida en referència a la recerca és a de que:

- Tota la recerca pot incidir en un desenvolupament sostenible, ja que pot tenir una incidència global

Quant al que es fa actualment, es va concretar:

- Es fa recerca referent a tots els ODS, encara que no estigui al mateix nivell per a tots.
- De forma més específica, es realitza recerca biomèdica transnacional en els àmbits de la dona, de medicina judicial i de problemes de salut globals primaris que poden tenir incidència en la cooperació al desenvolupament.
- Existeixen noves tendències en relació a la recerca que fan que incorpori nous eixos i principis:
 - La "open science" que es centra en obrir i fer accessibles els coneixements.
 - La RRS (Recerca i Innovació Responsables) que té com a principis l'ètica, la governança, l'educació i la comunicació científica dels resultats.
- Es fa recerca també sobre ciutats sostenibles.
- Es realitzen molts projectes de recerca en desenvolupament, però la recerca específica en cooperació és mínima, tot i que en els darrers anys ha anat augmentant.

Els agents implicats actualment en la recerca explicitada són les universitats, amb col·laboracions internacionals, però també els sectors sanitaris i socio-sanitaris.

En relació a les mancances, les aportacions van ser les següents:

- La recerca hauria de ser transversal i disciplinar, hauria de centrar-se en la cocreació i trencar la idea d'expert únic.
- Caldria incorporar la dimensió de gènere a la recerca, fent que Catalunya fos líder en aquest àmbit.
- La participació ciutadana en la recerca actualment és molt baixa i seria un element a impulsar, doncs pot ser un aliat important a l'hora de desenvolupar projectes de recerca, però també se l'ha de tenir en compte a l'hora de comunicar-ne els resultats.
- Els resultats de la recerca tenen poc impacte i poca influència en les polítiques. La política local està poc connectada amb la recerca pel desenvolupament.

5.2 Tendències i reptes de futur de cara la visió 2030

Les tendències aportades que es consideren que no serien adients des d'una visió 2030 són les següents:

- Actualment, la recerca es desenvolupa en un horitzó massa curt.
- No hi ha vinculació encara entre la nova tendència de RRI i Cooperació al desenvolupament.
- La política de cooperació i la política de recerca no estan alineades, hi ha una desvinculació molt important.
- Les col·laboracions entre els diversos agents de recerca encara és molt puntual, no està generalitzada i molts agents no es tenen en compte.
- L'avaluació actual no està dirigida a l'Open Science.
- La recerca encara es manté molt tancada dins els centres de coneixement, no s'obre a la resta d'agents i a la ciutadania en general.

A partir de les anteriors tendències, el debat va permetre establir quins haurien de ser els reptes de futur per treballar en base a una visió 2030:

- La recerca en general, de qualsevol àmbit, ha de contribuir al desenvolupament global i, per tant, s'ha de visualitzar i tenir en compte aquesta necessitat de contribució i aquesta inevitable contribució.
- D'altra banda, la recerca ha d'estar orientada a resoldre reptes, fites i objectius.
- Un altre repte important té a veure amb l'obertura i la comunicació dels resultats de la recerca. És necessari que el coneixement flueixi, compartir informació del coneixement.
- I també és important treballar per obrir la recerca a la societat, que no es quedi tancada als centres de coneixement, que circuli i arribi a la política i a tots els actors.
- La recerca ha de tenir com a repte també la transversalitat i la col·laboració, ha de poder arribar a altres espais de generació de recerca informals, ha d'aconseguir una interconnexió d'agents i actors diversos.
- En l'anterior sentit, és important també que aquesta col·laboració es doni particularment en el punt de partida de la recerca, és a dir, en l'àmbit territorial on s'està duent a terme la recerca, sobre tot, quan es tracten de recerques amb delimitacions territorials clares.

- Quant a àmbits de recerca, hauria de ser un repte de futur fer recerca en relació als impactes de futur de canvis ja previstos. Per exemple, com afecta en els països on cooperar els canvis de la globalització: big data, robots, intel·ligència artificial, etc.
- També caldria fer un canvi en els criteris d'avaluació cap a l'"open science", establint nous criteris per avaluar els projectes que tinguessin en compte el factor impacte i el factor qualitat.
- En l'àmbit més de les polítiques, es creu necessari treballar per fer programes marc en recerca més equilibrats, que tinguin en compte tots els àmbits possibles de recerca des d'una visió més igualitària.
- Un altre repte es centra en la necessitat de fer un procés per visualitzar el futur dins un horitzó temporal ampli. Tenir una visió molt més àmplia en la recerca, no només el 2020 o el 2030.
- Finalment, es contempla la necessitat de cercar un posicionament català en recerca. Catalunya ha d'aspirar a un lideratge en algun àmbit de recerca, per exemple, en temes de gènere.

En relació als instruments i estratègies que poden facilitar l'assoliment dels anteriors reptes, s'han recollit les següents aportacions:

- La facilitació de suport al creixement de xarxes de col·laboració en recerca ja existents.
- La creació de nous mètrics d'avaluació, que tinguin en compte les noves tendències en recerca.
- La creació d'òrgans com podrien ser:
 - Un consorci transversal de recerca RRI (com per exemple, el que existeix a Bavària), que serveixi per centralitzar i canalitzar oportunitats pels agents rellevants.
 - Un consell gestor format per persones que tinguin experiència en recerca i investigació lligada a la cooperació.
- La creació d'un mapa de recursos /guia per buscar sinèrgies en investigació (ex.: Acords)
- La promoció i foment de la interdisciplinarietat en recerca, implicant-hi universitat, entitats, política, etc.
- La creació d'aliances internacionals en base a interessos comuns.

- Disposar d'un finançament existent i accessible.
- Les col·laboracions amb altres països per desenvolupar recerques que impactin en aquests països.
- Oferir incentius i reconeixement als investigadors per recerca en cooperació, i impulsar la recerca a la universitat.
- Donar valor i reconeixement a la recerca a través d'aliances internacionals.
- Fer agendes de recerca construïdes compartidament. Construir agendes de recerca conjuntament, treballant sobre quins ODS hem de treballar conjuntament els diferents països i agents.
- Incorporar criteris RRI a les convocatòries d'ajuts de l'ANAU.
- Diferenciar espais de recerca, creant espais específics per desenvolupar recerques que tinguin com objectius necessitats més concretes, que puguin afectar, per exemple, a territoris concrets implicant als agents del mateix. I, d'altra banda, facilitant espais més formals per projectes més grans, més generals, que permetin i facilitin la transferència de coneixements.

5.3 Altres aportacions

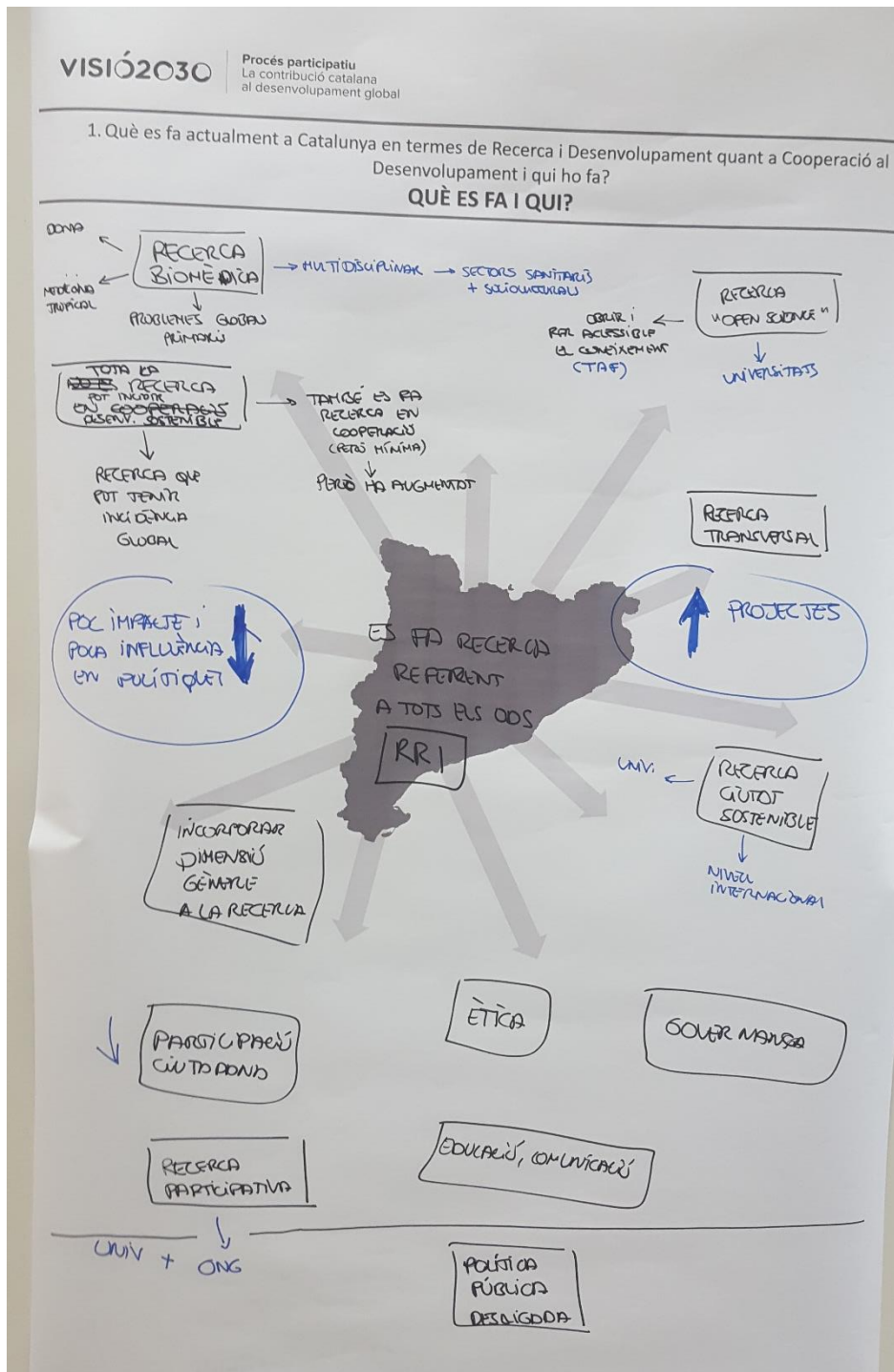
Des d'una visió més general i no tant centrada en la recerca, es fa palès que cal una treballar per crear una nova narrativa, una nova imatge de la cooperació entre la ciutadania. Que cal aproximar més la cooperació al ciutadà, canviant la imatge actual de la cooperació que en té.

Així com també es considera necessari treballar per disposar d'organismes més sensibilitzats, que evidenciiïn compromisos amb la cooperació.

6. Resum de resultats

A continuació, es mostren els mapes visuals fets a mode de conclusió dels dos moments de debat de la sessió.

SITUACIÓ ACTUAL

7. Valoració del funcionament de la dinàmica i altres observacions

La dinàmica prevista ha sofert un petit canvi de format, degut al reduït nombre d'assistents, fent ambdós debats programats en plenari i no utilitzant en cap d'ells l'opció prèvia de debat grupal.

A continuació es mostra un núvol elaborat a partir de la qüestió realitzada a les persones assistents: *"Què sentiu en aquest moment, quina paraula definiria millor el vostre sentiment actual després de finalitzada la sessió?"*, que pot servir de visualització del que ha pogut aportar la sessió a nivell personal a les persones assistents.

Nous Horitzons
Fugir del Pla Director
Desenvolupament Global
Interacció
Transversalitat Motivador
Coneixement
Interessant

8. Annexos

8.1 Presentació utilitzada per a la ,sessió

VISIÓ2030 Procés participatiu La contribució catalana al desenvolupament global

Temes de debat

EIX 1

Visió transformadora

- 1.1 Agències globals
- 1.2 Creació de ciutadania global/ Educació per al desenvolupament
- 1.3 Planeta
- 1.4 Coherència de polítiques per al desenvolupament
- 1.5 Enfocament de gènere (DRI - Justícia Global - Agenda 2030)
- 1.6 Focus sobre Àfrica

EIX 2

Noves eines i aliances

- 2.1 Nous Partenariats
- 2.2 Nous finançaments per al desenvolupament
- 2.3 Noves eines: esports, cultura i desenvolupament
- 2.4 Comunitat de professionals del desenvolupament a Catalunya
- 2.5 Estratègies de les entitats del tercer sector
- 2.6 Què hem de comunicar?

EIX 3

Gestió del coneixement i orientació a resultats

- 3.1 Dades i desenvolupament
- 3.2 Avaluació i acreditació de resultats
- 3.3 Recerca i desenvolupament
- 3.4 Tecnologies

EIX 4

La política pública: organització i agents

- 4.1 Articulació de les línies estratègiques
- 4.2 Cooperació i creació de capacitats tècniques
- 4.3 Administracions públiques catalanes i cooperació al desenvolupament
- 4.4 Participació en projectes amb finançament d'altres donants
- 4.5 Transformant els conflictes: Pau i no-violència

Generalitat de Catalunya ceres 4

VISIÓ2030 Procés participatiu La contribució catalana al desenvolupament global

Dinàmica de la sessió

20 minuts	CONTEXTUALITZACIÓ	1. De què parlem?
30 minuts	SITUACIÓ ACTUAL	2. Què es fa actualment a Catalunya? Com es fa i qui ho fa?
60 minuts	CAP ON ANEM?	4. Aquestes serien les tendències que permetrien complir les fites de l'Agenda 2030? Quines s'haurien de variar i cap a on? Què caldria fer per materialitzar-les?
	CAP ON HAURIEM D'ANAR?	
5 minuts	CLOENDA I AVALUACIÓ	

PLENARI

1. DEBAT EN GRUPS
2. PLENARI

Generalitat de Catalunya ceres 4

VISIÓ2030 | Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Dinàmica de la sessió

CAP ON ANEM? | CAP ON HAURIEM D'ANAR?

PREGUNTES QUE PODEN DIRIGIR EL DEBAT

- Com crear incentius per a la participació en projectes de cooperació al desenvolupament, per part de la comunitat científica, quan els productes i els resultats d'aquesta participació no solen assolir els estàndards acadèmics habituals (articles peer reviewed...)?
- Com posar en valor i millorar el suport a les activitats i projectes de cooperació per al desenvolupament de les universitats?
- Com posicionar les universitats per tal que també ells puguin ser líders de projectes de cooperació al desenvolupament, com ho són altres actors del sistema?
- Com fer participis els centres universitaris de les activitats d'educació per al desenvolupament i de creació de ciutadania global, dels seus territoris?
- Com incentivar la recerca per al desenvolupament? (ajuts, fons...)

Generalitat de Catalunya | ceresP 6

VISIÓ2030 | Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Avaluació de la sessió

<http://bit.ly/Visio2030>

Generalitat de Catalunya | ceresP 6